

SVENSKA JÄRNVÄGSKLUBBEN

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

2022

Stilleben från hytten
på litt. nr R 976.
Foto: Daniel Hertzell

ORDFÖRÄNDENS INLEDNING

År 2022 var det första pandemifria verksamhetsåret sedan år 2019. Därmed kunde SJK genomföra en helt vanlig, fysisk årsstämma som förlades till Eskilstuna dit 38 medlemmar tog sig för att först besöka minimässan MAJKNADEN i Munkteilmuseet och sedan medverka under årsmötesförhandlingarna. Researrangemangen blev denna gång lite annorlunda, mer om det kan du läsa på sidan 3. Styrelsen har under året hållit tio möten (åtta av dem fysiska, två via Zoom). Vi har under året fortsatt arbetet med att stoppa de tidigare stadigt sjunkande medlemstalen. För tredje året i rad har vi precis under 4 000 medlemmar. Som framgå av redogörelserna på sidorna 6–7 är ekonomin i balans. Flera års saneringsarbete bär nu frukt, och precis som budgeterat blev det ett överskott. En bidragande orsak till detta var givetvis också Malmabaneresan i juli, som tack vare många deltagare blev en mycket lönsam affär. Året avslutades med ett uppskattat deltagande på Hjulmarknaden i Solnahallen.

TIDSKRIFTEN TÅG

Redaktör under året har varit Jan Ericson och ansvarig utgivare Lars-Erik Torstenson. Tidskriften Tåg är föreningens primära kommunikationskanal och produceras av Jan Ericson med god hjälp av ett troget stall skribenter.

Tåg är en medlemstidskrift, men vänder sig även till branschfolk. Innehållet är en välavvägd mix av nytt/gammalt och inland/utland. Under året utkom som planerat tio nummer som i genomsnitt trycktes i 5 200 exemplar hos Trydells Tryckeri AB i Laholm.

Lösnummerförsäljningen hos Pressbyrå repade sig långsamt efter pandemin och fjolårets introduktion hos Narvesen, Pressbyråns norska motsvarighet, är även den i stadigt stigande.

Vi har också närmare 100 prenumeranter.

MEDLEMSAVGIFTER 2024

Styrelsen föreslår oförändrade medlemsavgifter för år 2024:

495 kronor för medlemmar inom Sverige, över 18 år.

250 kronor för ungdomar inom Sverige, under 18 år.

Medlemsavgifterna för utrikes boende över 18 år har justerats till 750 kronor, medan avgiften för ungdomar ligger kvar på 325 kronor.

SJK SERVICE AB

SJK:s kommersiella verksamhet bedrivs sedan 2007 i SJK Service AB. De huvudsakliga verksamhetsområdena är utgivning av tidskriften Tåg, förlagsverksamhet och produktion av SJK medlemsresor.

Bolaget har inga anställda. Allt arbete i bolaget utförs ideellt av föreningsstyrelsens medlemmar och andra funktionärer.

Styrelse som valdes på bolagsstämman den 9 juni 2022:

Johan Östlund (ordförande)

Ulf Broman, Gunnar Ekeving, Hans Johansson (suppleant)

Extern vd som utsetts av styrelsen: **Lars-Erik Torstenson**

Bolagets ekonomi och bokslut granskas av **Ted Berglund**, auktoriserad redovisningskonsult. Bolagets verksamhet i övrigt granskas även av föreningens revisorer.

SJK FÖRSÄLJNING

Året bjöd på två externa försäljningstillfällen: MAJKNADEN i Eskilstuna (i samband med årsstämman) och Hjulmarknaden i Solnahallen (i slutet av november). I båda fallen marknadsfördes SJK-trycksaker och fjärrspel – mycket handlade också om medlemsvärvning och prenumerationsförsäljning.

De för år 2023 två vägggalmanackorna (klassisk och retro) samt fjärrspelen har annars i första hand sålts via annonser i tidskriften Tåg och på FaceBook.

SJK RESOR

Ansvarig: Lars-Erik Torstenson.

Bussresa i samband med årsmötet den 8 maj

X21-resan Eskilstuna–Oxelösund fick tyvärr ställas in. I stället organiserades en arkeologresa med buss längs KURJ i samarbete med Köping–Uttersbergs Järnvägs Museiförening. Efter att ha besökt samlingarna i Köping reste vi efter linjen till Riddarhyttan under sakkunnig guidning av Anders Nordebring. 14 resenärer deltog.

Resa till Kiruna 30 juni–5 juli

Chartertåg från Stockholm till Kiruna i samband med körningen av museala malmtåg. Resan gjordes i samarbete Nässjö Järnvägsmuseum och Sveriges Järnvägsmuseum i Gävle.

Natten mot söndag 3 juli kördes två museala malmtåg Kiruna–Vassijaure, det ena draget av ångloket R 976 och det andra av elloket Dm3 1246–1247–1248 Oskar. SJK körde tre fotobussar parallellt med tågen.

På kvällen körde SJK ett eget tåg Kiruna–Abisko Ö. Där skedde byte till Järnvägs museets tåg för vidare färd till Vassijaure. Tåget drogs av D 432 till Vassijaure och åter till Abisko av Dm3 Oskar. I Abisko bytte vi till SJK-tåget för återresan till Kiruna. Aktiviteterna pågick från 23-tiden på lördagen till 02-tiden natten mot måndag.

Den 4 juli var det så dags för återresa mot Stockholm, även denna gång med övernattning i Umeå. Resan samlade totalt 135 deltagare varav 81 deltog i hela resan från Stockholm. Dessutom fick vi ytterligare tolv spontanresenärer som åkte med turen Abisko–Vassijaure på söndagskvällen.

DIGITALA KANALER

Styrelsen har publicerat aktuell information www.sjk.se. Inspelningar från lokalavdelningarnas videomöten finns också på www.sjk.se, och det har visat sig att mötena därigenom i efterhand når en mycket stor publik.

I Postvagnen har under året förekommit en del ohörsade anonyma inlägg. Styrelsen har heller inte haft full kontroll över forumets administration. Åtgärder mot detta påbörjades i slutet av året.

Via Facebook-sidan @jarnvagsklubben når SJK ut till en bred publik.

BIBLIOTEK

Biblioteket finns i klubblokalen i Västerhaninge, och utökas successivt med nyutkommen litteratur. Genom utbyte med andra föreningar finns ett stort antal järnvägstidskrifter tillgängliga.

REVISIONS- BERÄTTELSE 2022

SJK LOKALAVDELNINGAR

SJK Eskilstuna

Sju möten har hållits, alla i GC verkstadslokal. Totalt har de sju mötena samlat 67 deltagare, alltså i medeltal drygt nio deltagare per möte. Som mest har vi varit fjorton deltagare, som minst åtta.

Bland föredragen kan nämnas Lars-Yngve Liljebergs resa genom Argentina och Paraguay, Jörgen Lagerkrantz ferriviala epos "Ukraina i våra hjärtan" (även zoom), Björn Wadéns "Munktells som loktillverkare" och Jonas Nilssons "Järnvägs-skolan" (om radiostyrda lok och generell bromsteknologi).

Vi har haft en filmafton och en kväll med medlemmarnas egna bilder och berättelser. Givetvis hölls traditionellt lucia-möte med tentamenspromenad i dieselverkstaden plus vårt 40:e klubbmästarval.

Under året har medlemmen Erik Valde avlidit. Till hans minne visades en av Christer Lundberg producerad film från Eriks modelljärnvägsbygge, som innehöll det mesta från Hilding Carlsson-rälsbussar till koltrastar.

SJK Göteborg

Vi inledde hösten 2022 i september. Fyra möten har genomförts med bland annat film och bildvisning av Mats Fröier och Christer Hagman. Höstsäsongen avslutades som brukligt med en modellkörningskväll.

SJK Halland

Tio möten har hållits under året, då vi också testat att ha möten i både Halmstad och Falkenberg. Bland annat har Olle och Viola Ek besökt oss i Halmstad och Leif Elgh och Jan Ericson har hållit föredrag i Falkenberg.

Besökarantalet har varierat mellan fyra och tjugofyra personer (medeltal: 10 personer).

SJK Skaraborg

Den 21 oktober lyssnade 19 deltagare på Björn Perneborn, som berättade om spårvagnar i England och den 16 november var det filmafton med cirka 15 deltagare. Framöver planeras möten i april, maj, oktober och november.

SJK Skåne

Avdelningen har haft arton möten, varav åtta hybridmöten, nio rena zoom-möten och ett studiebesök (på Hässleholmsdepån, Kärårkra). Ett av zoom-mötena var ett samarrangemang med SJK Eskilstuna. Deltagarantalet på mötena har varierat från 30 till 51. Totalt har vi haft cirka 690 deltagare (exklusive Eskilstuna-projektet).

SJK Skåne ger ut ett nyhetsbrev, SJK Skåne Info, som under året har haft 22 utgåvor plus 18 påminnelseutgåvor. SJK Skåne har berett SJK Stockholm möjlighet att informera om sina möten i Nyhetsbrevutskicken. SJK Skåne Info hade vid årets slut ca 200 abonnenter, varav 82 utanför Skåne och 11 utanför riket. Nyhetsbrevet har alla SJK-medlemmar kunnat anmäla sig till genom mejl. De flesta Zoom-möten har spelats in och går att se på SJK Play.

SJK Småland

Under året ordnade lokalavdelningen fyra möten, som besöktes av 5–10 medlemmar. Vid ett av mötena redogjorde Olle Ek för hur det ser ut på Sveriges stationer och vad som behöver förbättras, vid ett annat diskuterades den föreslagna flytten av stationen i Kalmar från nuvarande läge till Kalmar S.

SJK Stockholm

Elva programkvällar har genomförts:

- En om Hallsbergfjärren.
- Fem med affärschefer som berättat om tågplanearbete, SJ:s fordon, Inlandsbanan, SJ:s upphandlade trafik samt Roslagsbanan.
- En filmvisning.
- Två med SJK-styrelseledamöter som redogjorde för verksamheten.
- Två reseberättelser ("Ladoga runt med ånglok" och "Ukraina i vår hjärtan").

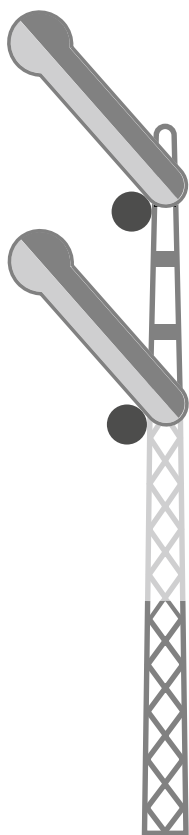

Programkvällarna har genomförts såväl på Zoom som fysiskt (i vissa fall med föreläsaren på distans).

Ukraina-programmet var ett samarbete med SJK Eskilstuna där vi visade programmet på storbild i lokalen medan föreläsaren (som kom från SJK Stockholm) höll till i Eskilstuna.

Vi har även genomfört tjugotvå "Ovala bordet"-kvällar med tågfika, tidskriftsläsning och biblioteksstudier. Vid två av dem visades även diabilder, bland annat om på spårvägar i Tjeckien.

Under programkvällarna har antalet deltagare varierat mellan sex och tretton i lokalen och nio och tjugotvå på Zoom. Antal deltagare under "Ovala bordet"-kvällar har varierat mellan tre och nio.

VALBEREDNINGENS FÖRSLAG TILL SJK ÅRSMÖTE 2023

Till SJK årsmöte 2023 har valberedning har i år valt att minska styrelsen med två personer, ett förslag som funnits sedan tidigare.

Stockholm den 5 mars 2023: **Bengt Schelin, Peter Gibson, Ove Norsten**

Post	Mandattid	Namnförslag	Hemort	Typ av val
Ordförande	1 år	Gunnar Ekeving	Stockholm	Nyval
Ledamot	2 år	Lars-Erik Torstenson	Stockholm	Omval
Ledamot	1 år	Hans Johansson	Göteborg	1 år kvar
Ledamot	1 år	Niklas Bygdestam	Uppsala	1 år kvar
Ledamot	1 år	Jan Ericson	Falkenberg	1 år kvar
Ledamot	1 år	Ingemar Eriksson	Norrköping	1 år kvar
Ledamot	2 år	István Zsiga	Stockholm	Nyval
Revisor	1 år	Per Krogh	Karlstad	Omval
Revisor	1 år	Peter Alsén	Jönköping	Omval
Rev.suppleant	1 år	Jan Bengtsson	Stockholm	Omval

SJK Sundsvall

Två träffar och en exkursion på våren, och fyra träffar på hösten (sex deltagare i snitt).

Våren: Vi tittade på inspelat Zoommöte från SJK Skåne om Inlandsbanan. Diskussioner och websök kring MaVJ inför banvallspromenad. Banvallspromenad Matfors-Vattjoms Järnväg.

Hösten: KM visade bilder och berättade om SJK årsmöte i Eskilstuna, bussutfärd längs KURJ och Malmbane-evenemanget sommaren 2022. Inspelade Zoommöten från SJK Skåne om Fehmarn Belt och spårviddsbyte, diverse YouTube-tittande med järnvägsanknytning. "KM tog tåget till Barcelona" (bildvisning och föredrag).

SJK Värmland

Lokalavdelningen besökte TÅGAB i Kristinehamn den 19 maj. 15 deltagare fick ett föredrag om verksamheten och framtida planer. Därefter guidade Lars Yngström gruppen genom verkstäder, lackbox och lokstallar.

SJK Västerbotten

Ett studiebesök gjordes på Exploratoriet Skellefteå Science Center, där vi tittade på modelljärnvägen av Norrbottenbanan. Initiativtagaren berättade om projektets uppkomst och utförande.

Möte i Bastuträsk med tågsnack och genomgång av järnvägsprylar inför eventuell utställning.

SJK Västerås

Avdelningen har genomfört tio möten med cirka 15–25 st deltagare per möte och ett varierande program.

SJK Östergötland

Lokalavdelningen har arrangerat sex möten under året. Antalet närvarande pendlade mellan fjorton och tjugo personer (i medeltal sjutton personer).

26 februari: Ingemar Lundin och Magnus Lindman om Krösatågens tillkomst och framtid.

26 mars: Willy Forsström visade bilder och berättade om godstrafiken på olika områden i Norrköping.

23 april: Niklas Bygdestam om europeiska personvagnar och gränsöverskridande trafik.

15 oktober: Klubbmästaren visade bilder ur det egna arkivet.

12 november: Olle Ek berättade med stillbilder och filmer om en tågresor runt sjön Ladoga i Ryssland.

10 december: Svante Björklund visade filmer/bilder från Järnvägs museets och SJK:s resor på Malmbanan.

ÅRSREDOVISNING 2022, SVENSKA JÄRVÄGSKLUBBEN (802004-4999)

Den kommersiella verksamheten bokförs sedan 1 januari 2007 i det helägda aktiebolaget SJK Service AB. Därmed ingår enbart den ideella verksamheten (centralt och i lokalavdelningarna) i föreningens bokföring.

Resultaträkning

2022-01-01 — 12-31
Belopp i 1000-tal kronor

Intäkter

Medlemsavgifter	1 974,0	1 998,7
Övriga intäkter	2,7	5,0

Summa	1 976,7	2 003,7
--------------	----------------	----------------

Kostnader

Lokalavdelningar	10,9	9,7
Kanslitjänster	183,0	183,3
Medlemsregister	99,0	107,9
Portokostnader	21,7	21,4
Prenumeration av Tåg till medlemmar	1 335,6	1 303,8
Övriga kostnader	18,1	18,1
Summa	1 676,6	1 644,2

Årets resultat	300,1	395,5
-----------------------	--------------	--------------

Balansräkning

2022-12-31
Belopp i 1000-tal kronor

Tillgångar

Andelar i dotterföretag	400,0	400,0
Fordringar	0,0	0,0
Kassa och bank	1 984,9	1 637,6
Summa tillgångar	2 384,9	2 037,6

Eget och främmande kapital

Eget kapital		
Kapitalbehållning	1 046,3	686,8
Årets resultat	300,1	359,5
Summa	1 346,4	1 046,3

Skulder

Förbetalda medl.avg.	1 038,5	991,0
Övriga skulder	0,0	0,3
Summa	1 038,5	991,3

Summa eget och främmande kapital	2 384,9	2 037,6
---	----------------	----------------

Västerhaninge 16 mars 2023

Johan Östlund
Lars-Erik Torstenson
Hans Johansson

Ulf Broman
Niklas Bygdestam
Jan Ericson

Ingemar Eriksson
Gunnar Ekeving
Pelle Molin

SJK FÖRENINGSBUDGET 2023

Belopp i 1000-tal kronor

Intäkter

Medlemsavgifter	1 945
Övriga intäkter	0

Summa	1 945
Budgeterat resultat	5

Kostnader

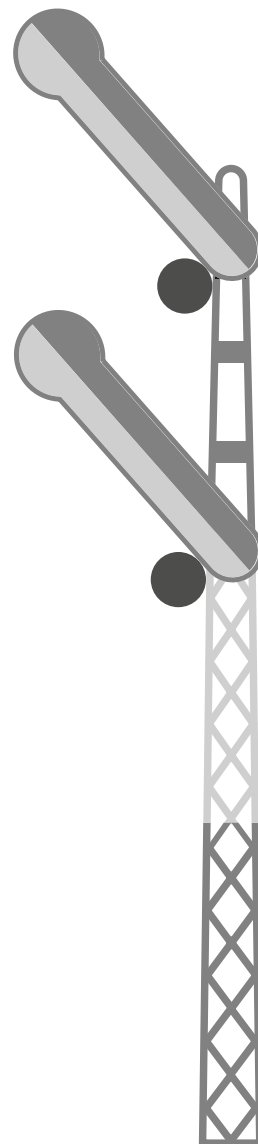
Lokalavdelningar	50
Kanslitjänster	220
Medlemsregister	110
Portokostnader	25
Prenumeration Tåg till medl.	1 520
Bankkostnader, övriga kostnader	15

Summa	1 940
--------------	--------------

BOKSLUT 2022, SJK SERVICE AB (556715-7283)

Belopp i 1000-tal kronor

	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2023
GEMENSAM ADMINISTRATION			
Intäkter	0	0	0
Personalkostnader	- 34	- 21	- 55
Övriga rörelsekostnader	- 260	- 365	- 250
Avskrivningar	- 6	0	0
Summa kostnader	- 300	- 386	- 305
Resultat	- 300	- 386	- 305
TIDSKRIFTEN TÅG			
Tidningsförsäljning	166	155	140
Annonser	259	226	240
Prenumerationer	91	89	80
Medlemsprenumerationer	1 260	1 230	1 430
Övriga intäkter	24	25	24
Summa intäkter	1 800	1 725	1 914
Personalkostnader	- 115	- 103	- 110
Inköp av varor och tjänster	- 1 292	- 1 219	- 1 320
Övriga rörelsekostnader	- 19	- 18	- 25
Summa kostnader	- 1 426	- 1 340	- 1 455
Resultat	374	385	459
FÖRSÄLJNING			
Intäkter	183	184	120
Personalkostnader	- 1	- 1	0
Inköp av varor och tjänster	- 41	- 37	- 35
Övriga rörelsekostnader	- 4	- 9	- 10
Lagerförändring	0	- 0	0
Summa kostnader	- 45	- 47	- 45
Resultat	138	137	75
RESOR			
Intäkter	1 379	322	550
Personalkostnader	0	- 3	- 5
Inköp av varor och tjänster	- 1 034	- 206	- 500
Övriga rörelsekostnader	- 14	- 58	- 15
Summa kostnader	- 1 048	- 267	- 520
Resultat	331	55	30
FÖRLAG			
Personalkostnader	0	0	0
Inköp av varor och tjänster	- 47	- 76	- 35
Övriga rörelsekostnader	0	0	0
Summa kostnader	- 47	- 76	- 35
Resultat	- 47	- 76	- 35
INFORMATION OCH IT			
Rörelsekostnader	- 68	- 55	- 75
Avskrivningar	- 15	- 15	0
Summa kostnader	- 83	- 70	- 75
Resultat	- 83	- 70	- 75
Totalresultat före skatt och avsättningar	413	45	149
Avsättning till periodiseringsfond	- 15	0	0
Skatt	- 10	0	0
Totalresultat efter skatt och avsättningar	388	45	149

INKOMNA MOTIONER

Här följer korta sammandrag av de sju inkomna motionerna – de kompletta texterna har lagts ut på www.sjk.se.

Motion 1, Postvagnen (från Bengt Dahlberg)

Det yrkas att alla och envar utan krav på medlemskap i SJK kan skriva i Postvagnen även under en signatur.

Styrelsens yttrande:

Föreningen är ansvarig för att det som skrivs håller sig inom lagens ramar. När man måste skriva under sitt riktiga namn minskar antalet inlägg som behöver städas undan. Det blir generellt en trevligare ton i diskussionerna när skribenter inte kan gömma sig bakom pseudonymer. Postvagnens ideellt arbetande moderatorer behöver då inte ägna lika mycket av sin fritid åt moderering.

För att kunna verifiera identiteten på de som registrerar sig gör moderatorerna nu en kontroll mot SJK medlemsregister. Det skulle antagligen vara möjligt att införa en verifiering även för icke-medlemmar, exempelvis med BankID. Detta orsakar emellertid både en kostnad för föreningen och merarbete för moderatorerna.

Kanske kan SJK i framtiden införa en lösning där icke-medlemmar mot betalning kan registrera sig för att skriva i Postvagnen, men detta är inget som enkelt kan ordnas på kort sikt. Styrelsen föreslår därför att motionen **avslås**.

Motion 2, Riksrevisionen ska granska Trafikverket (från Jack Ljunggren)

Det yrkas att SJK ska föreslå Riksrevisionen att den ska granska Trafikverket ur effektivitetshänseende, och att styrelsen ska tillsätta en arbetsgrupp som formulerar förslaget, med utgångspunkt från problem som nämnts i tidskriften Tåg, och att förslaget ska bli klart under 2023.

Styrelsens yttrande;

Svenska Järnvägsklubben har enligt § 1 i stadgarna till uppgift att främja intresset för järnvägar, däremot inte att agera i trafikpolitiska frågor. Riksrevisionen genomför dessutom på eget initiativ granskningar av Trafikverket.

Styrelsen föreslår därför att motionen **avslås**.

Motionerna 3–7 handlar om ändrade stadgar för SJK, och stadgekommitténs förslag daterat 6 november, utsänt med TÅG nummer 10. Styrelsens yttrande över alla fem motionerna återfinns längre ner, efter redogörelsen för motionerna.

Motion 3, Delgivning av motivering vid uteslutning (från Jack Ljunggren)

Det yrkas att det ska preciseras att vid uteslutning ska även motiveringen delges.

Motion 4, Beslutsbehörighet respektive poströstning (från Jack Ljunggren)

Det yrkas två olika förslag om beslutsbehörighet (minst 30 eller 40 deltagare vid föreningsstämma) och ett förslag att föreningsstämman kan besluta att viss fråga ska avgöras genom poströstning.

Motion 5, Förslag att ändra stadgarna, hur besluten ska gå till samt ordet "deltagande" (från Jack Ljunggren)

Det yrkas att stadgekommitténs utsända förslag ska antas, det yrkas hur förslagen ska behandlas på denna föreningsstämma samt att ordet "deltagande" bör användas i stället för "närvarande" och "närvaro" i stadgarna.

Motion 6, Förslag att ändra stadgarna inklusive några smärre ändringar och att stadgekommittén upplöses (från Anders Järvenpää)

Det yrkas att stadgekommitténs utsända förslag ska antas, med smärre ändringar som framgår av en bilaga (ändra till "webbplats", välja rösträknare separat, flytta behandling av motioner en punkt tidigare samt några få redaktionella ändringar) samt att stadgekommittén ska upplösas.

Motion 7, Förslag att ändra stadgarna inklusive tillägg om beslutsförfarande och ändring av dagordning för föreningsstämman (från Bengt Boman och Lennart Nilsson)

Det yrkas att stadgekommitténs utsända förslag ska antas samt ett förslag om beslutsbehörighet (0,5 % av medlemmarna är närvarande, förutom styrelsen, plus regler om vad som ska ske sen) samt flera ändringar i dagordningen för föreningsstämman.

Styrelsens yttrande över stadgemotionerna 3–7:

Styrelsen diskuterade alla stadgemotionerna tillsammans och beslöt att inte avge några detaljerade yttranden utan överlåta besluten i alla stadgefrågor till föreningsstämman.

Styrelsen föreslår föreningsstämman att först behandla stadgekommitténs förslag och rösta fram vilka alfa/beta-alternativ som föredras, och därefter behandla motionerna för att se om förslaget ska justeras, för att sist, när ett komplett förslag till nya stadgar finns, så ställa det mot att behålla dagens stadgar.